

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală , SĂLAJ , 10.02.2024

BAREM DE NOTARE

Clasa a IX-a

Subiectul 1

(3 p) a) Fie expresia $E(x) = \sqrt{x^2 - 4x + 4} + \sqrt{x^2 - 2x + 1} - \sqrt{x^2 - 18x + 81}$, unde $x \in [1, 2]$.

Determinați cea mai mare și cea mai mică valoare a lui $E(x)$.

(4 p) b) Fie numărul real

$$N = \frac{\sqrt{2}-\sqrt{3}}{\sqrt{6}} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{4}}{\sqrt{12}} + \dots + \frac{\sqrt{9}-\sqrt{10}}{\sqrt{90}}. \text{ Să se rezolve pe mulțimea numerelor întregi ecuația}$$

$$\left[\frac{x+1}{2} \right] = 2024[N], \text{ unde } [t] \text{ reprezintă partea întreagă a lui } t.$$

Barem:

a) $E(x) = |x-2| + |x-1| - |x-9| \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

Cum $x \in [1; 2] \Rightarrow |x-2| = -x+2, |x-1| = x-1, |x-9| = -x+9 \Rightarrow E(x) = x-8 \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

Valoare minimă $E(1) = -7$, valoare maximă $E(2) = -6 \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

b)

$$N = \frac{\sqrt{2}-\sqrt{3}}{\sqrt{6}} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{4}}{\sqrt{12}} + \dots + \frac{\sqrt{9}-\sqrt{10}}{\sqrt{90}} = \frac{1}{\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{4}} - \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{10}} - \frac{1}{\sqrt{9}} =$$

$$\frac{1}{\sqrt{10}} - \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{10}(1-\sqrt{5})}{10} \dots\dots\dots 1 \text{ p}$$

$$2 < \sqrt{5} < 3 \Rightarrow -2 < 1 - \sqrt{5} < -1$$

$$3 < \sqrt{10} < 4 \Rightarrow -6 < \sqrt{10}(1 - \sqrt{5}) < -4 \Rightarrow -0.6 < N < -0.4 \Rightarrow [N] = -1 \dots\dots\dots 1 \text{ p}$$

$$\left[\frac{x+1}{2} \right] = 2024(-1) \Rightarrow -2024 \leq \frac{x+1}{2} < -2023, x \in \mathbb{Z}$$

$$\Rightarrow -4049 \leq x < -4047, x \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 1 \text{ p}$$

Soluția $S = \{-4049, -4048\} \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

Subiectul 2

(7p) Demonstrați că, dacă $ab+bc+ac = abc$, atunci $\frac{2a^2}{b+c} + \frac{2b^2}{c+a} + \frac{2c^2}{a+b} \geq 9, \forall a, b, c > 0$.

Barem:

Folosind inegalitatea lui Titu Andreescu avem:

$$\frac{2a^2}{b+c} + \frac{2b^2}{a+c} + \frac{2c^2}{a+b} = 2\left(\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{a+c} + \frac{c^2}{a+b}\right) \geq 2\left(\frac{(a+b+c)^2}{(b+c)+(a+c)+(a+b)}\right) = a+b+c \quad (1) \dots\dots\dots 2p$$

Împărțind egalitatea $ab+bc+ac = abc$ prin abc , obținem:

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 1 \dots\dots\dots 1p$$

Folosind inegalitatea mediilor: $m_{aritmetică} \geq m_{armonică}$, obținem: $\dots\dots\dots 1p$

$$\frac{a+b+c}{3} \geq \frac{3}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}} = 3 \dots\dots\dots 1p$$

$$\Rightarrow a+b+c \geq 9 \quad (2) \dots\dots\dots 1p$$

$$\text{Din (1) și (2)} \Rightarrow \frac{2a^2}{b+c} + \frac{2b^2}{a+c} + \frac{2c^2}{a+b} \geq 9 \quad (\forall) a, b, c > 0 \dots\dots\dots 1p$$

Subiectul 3

(4p) a) Demonstrați următoarea egalitate: $P(n): 3 + 33 + 333 + \dots + \underbrace{33 \dots 3}_{\text{de } n \text{ ori}} = \frac{10^{n+1} - 9n - 10}{27}, n \in \mathbb{N}^*.$

(3p) b) Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ o progresie aritmetică de numere naturale astfel încât $a_1 = 1$. Arătați că există $k > 1$ astfel încât a_k să fie pătrat perfect și că progresia aritmetică conține o infinitate de termeni care sunt pătrate perfecte.

Barem:

a) Demonstrăm egalitatea prin inducție matematică.

1) Etapa de verificare: verificarea propoziției pentru $n=1$ avem

$$P(1): 3 = \frac{81}{27} \text{ de unde } 3 = 3 \text{ adevărat} \dots\dots\dots 1p$$

2) Etapa de demonstrație: $P(k) \rightarrow P(k+1), \forall k \in \mathbb{N}^*$, adică presupunem $P(k)$ adevărat și demonstrăm $P(k+1)$ adevărat.

$$P(k): 3 + 33 + \dots + \underbrace{33 \dots 3}_{\text{de } k \text{ ori}} = \frac{10^{k+1} - 9k - 10}{27}, k \in \mathbb{N}^* \quad (A)$$

$$P(k+1): 3 + 33 + \dots + \underbrace{33 \dots 3}_{\text{de } k+1 \text{ ori}} = \frac{10^{k+2} - 9(k+1) - 10}{27}, k \in \mathbb{N}^* \dots\dots\dots 1p$$

$$\text{Deoarece } \underbrace{33 \dots 3}_{\text{de } k+1 \text{ ori}} = 3 \cdot \underbrace{111 \dots 1}_{k+1} = 3(1 + 10 + 10^2 + \dots + 10^k) = 3 \cdot \frac{10^{k+1} - 1}{10 - 1} \dots\dots\dots 1$$

$P(k+1)$:

$$\begin{aligned} 3 + 33 + \dots + \underbrace{33 \dots 3}_{\text{de } k+1 \text{ ori}} &= 3 + 33 + \dots + \underbrace{33 \dots 3}_{\text{de } k \text{ ori}} + 3 \cdot \frac{10^{k+1} - 1}{9} \\ &= \frac{10^{k+1} - 9k - 10}{27} + \frac{10^{k+1} - 1}{3} = \\ &= \frac{10^{k+2} - 9k - 19}{27} \dots\dots\dots 1p \end{aligned}$$

Din 1) și 2) rezultă că $P(n)$ adevărat $n \in \mathbb{N}^*$.

b) $r = a_2 - a_1 \in \mathbb{N}$ deoarece $a_2, a_1 \in \mathbb{N}$. Luând $k = r + 3$ avem $a_k = (r + 1)^2$ pătrat perfect ..1p

Pentru $\forall m \in \mathbb{N}$, luând $k = m^2 r + 2m + 1$

avem $a_k = 1 + (k - 1)r = m^2 r^2 + 2mr + 1 = (mr + 1)^2 \dots\dots\dots 1p$

Rezultă că progresia conține o infinitate de termeni care sunt pătrate perfecte.1p

Subiectul 4

Fie $ABCD$ un patrulater convex, $\{O\} = AC \cap BD$.

(5p) a) Să se arate că centrele de greutate ale triunghiurilor AOB , BOC , COD și DOA determină un paralelogram.

(2p) b) Să se demonstreze că punctul O este centrul paralelogramului $G_1 G_2 G_3 G_4$ dacă și numai dacă are loc relația $\vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} + \vec{OD} = \vec{0}$.

Barem:

a) $\vec{OG}_1 = \frac{1}{3}(\vec{OA} + \vec{OB})$, $\vec{OG}_2 = \frac{1}{3}(\vec{OB} + \vec{OC})$, $\vec{OG}_3 = \frac{1}{3}(\vec{OC} + \vec{OD})$, $\vec{OG}_4 = \frac{1}{3}(\vec{OD} + \vec{OA}) \dots\dots\dots 2p$

$\vec{OG}_1 + \vec{OG}_3 = \frac{1}{3}(\vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} + \vec{OD}) = \vec{OG}_2 + \vec{OG}_4 \Leftrightarrow \vec{OG}_2 - \vec{OG}_1 = \vec{OG}_3 - \vec{OG}_4 \dots\dots\dots 2p$

Deoarece $\left. \begin{array}{l} \vec{OG}_2 - \vec{OG}_1 = \vec{G}_1 \vec{G}_2 \\ \vec{OG}_3 - \vec{OG}_4 = \vec{G}_4 \vec{G}_3 \end{array} \right\} \Rightarrow \vec{G}_1 \vec{G}_2 = \vec{G}_4 \vec{G}_3 \Leftrightarrow G_1 G_2 G_3 G_4 \text{ este paralelogram} \dots\dots\dots 1p$

b) În paralelogramul $G_1 G_2 G_3 G_4$ presupunem că $\{O\} = G_1 G_3 \cap G_2 G_4 \Leftrightarrow \vec{OG}_1 + \vec{OG}_3 = \vec{0} \dots\dots 1p$

dar $\vec{OG}_1 + \vec{OG}_3 = \frac{1}{3}(\vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} + \vec{OD})$, de unde rezultă $\vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} + \vec{OD} = \vec{0} \dots\dots\dots 1p$